

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคหรือว่าค่าธรรมเนียมเงินกู้ตามสัญญา
สินเชื่อเงินสดประเภทได้รับอนุมัติเงินด่วนถือเป็นดอกเบี้ยเงินกู้หรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๓๐๔/๑๔๔๘๖ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ขอรบความเห็น การคิดค่าธรรมเนียมเงินกู้ โดยมีสาระสำคัญว่า สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้รับหนังสือร้องเรียนจากผู้บริโภค กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับการทำสัญญาสินเชื่อเงิน สดประเภทได้รับอนุมัติเงินด่วน ได้แก่ สัญญาให้สินเชื่อเงินสดคิกแคช ของบริษัทจีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด และสัญญาสินเชื่อเงินสดของบริษัทสยาม เอ แอนด์ ซี จำกัด โดยผู้ประกอบการ กิจดังกล่าวมิใช่สถาบันการเงิน (non-bank) ซึ่งนอกจากจะมีการคิดดอกเบี้ยเงินกู้แล้ว ยังมีการ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมจัดการเงินกู้และค่าธรรมเนียมการใช้วงเงินในแต่ละเดือน ซึ่งผู้บริโภคเห็น ว่ามีลักษณะเป็นการคิดดอกเบี้ยซ้ำซ้อนอันเป็นการเอาเปรียบผู้กู้อย่างมาก ในกรณีนี้ สำนักงาน คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจึงขอหารือต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าการเรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมจัดการเงินกู้และค่าธรรมเนียมการใช้วงเงินของผู้ประกอบการจะถือเป็นดอกเบี้ย เงินกู้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาตามข้อหารือดังกล่าว โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ คุ้มครองผู้บริโภค และผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ได้ข้อเท็จจริง เพิ่มเติมว่า การประกอบธุรกิจให้สินเชื่อเงินสดประเภทได้รับอนุมัติเงินด่วนตามข้อหารือไม่ใช่การ ประกอบธุรกิจในลักษณะสถาบันการเงินซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ อย่างไรก็ตาม ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยชี้แจงว่า ในปัจจุบันผู้ประกอบการที่มีใช้สถาบันการเงินมีธุรกิจให้กู้ยืมเงิน คือ บัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคล (personal loan) ซึ่งกระทรวงการคลังได้ออกประกาศ^๑ ให้ธนาคารแห่ง ประเทศไทยกำกับดูแลเฉพาะการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเท่านั้น และต่อมาธนาคารแห่ง ประเทศไทยได้ออกประกาศ^๒ เพื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว แต่กรณีตามข้อหารือการประกอบธุรกิจ

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๔๒๒ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๘ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ ๕ แห่งประกาศของคณะ ปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕

^๒ ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการ ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตสำหรับผู้ประกอบการบัตรเครดิต ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๗

ให้สินเชื่อเงินสดประเภทได้รับอนุมัติเงินด่วนเป็นลักษณะหนึ่งในการให้สินเชื่อส่วนบุคคล จึงยังไม่มีกฎหมายและหน่วยงานกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) มีความเห็นว่า กรณีตามข้อหารือซึ่งมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจัดการเงินกู้และค่าธรรมเนียมการใช้วงเงินเพื่อเป็นค่าตอบแทนในการให้บริการให้กู้ยืมเงินตามสัญญาสินเชื่อเงินสดประเภทได้รับอนุมัติเงินด่วนถือเป็นการเรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้หรือไม่นั้น จำเป็นจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงของการทำสัญญาดังกล่าวเป็นรายกรณี ซึ่งจากคำชี้แจงของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอและชัดเจนที่จะพิจารณาว่าค่าธรรมเนียมจัดการเงินกู้และค่าธรรมเนียมการใช้วงเงินเป็นดอกเบี้ยเงินกู้หรือไม่ จึงยังไม่อาจให้ความเห็นได้

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) มีข้อสังเกตว่า กรณีตามข้อหารือเป็นประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว แต่ปัจจุบันยังไม่มีกลไกทางกฎหมายที่ควบคุมเรื่องนี้โดยตรง ดังนั้นหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรตระหนักถึงสภาพปัญหา ตลอดจนควรกำหนดมาตรการควบคุมเพื่อให้การคุ้มครองประชาชนด้วย

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๘